

Schriftlicht

Joël op het Pinksterfeest

W.F. Wisselink

Wat hier nu gebeurt, is aangekondigd door de profeet Joël.
(Handelingen 2:16)

Uitgerekend op Pesach is Jezus gekruisigd, gestorven en begraven. Hij is opgestaan. Hij is naar de hemel gegaan. Daarna wordt het Pinksteren.

Het wordt in Jeruzalem een bijzondere pinksterdag. Het klinkt of er een orkaan woedt. De mensen komen op het geluid af. Ze raken in verwarring. Ze zien 120 eenvoudige mensen. Het zijn duidelijk mensen uit Galilea, maar ze horen die mensen spreken in alle talen van de wereld. Hoe is het mogelijk? Ze zijn verbijsterd. Sommigen proberen het door een grapje van zich af te houden.

De apostelen leggen uit wat er aan de hand is. Petrus is hun woordvoerder. Hij komt met de profetie van Joël aan. Hij leest Joël 3 voor. Waarom? Wat heeft hem ertoe gebracht om Joël erbij te pakken? Daarover gaat dit artikel.

Eerst wordt aandacht besteed aan het onderwijs van Johannes de Doper. Daarna wordt kort geschetst hoe Jezus dat onderwijs voortzet. Dit onderwijs heeft Petrus op het spoor van Joël gezet; daarover gaat het slot van dit artikel.

Johannes de Doper (Luc. 3)

Johannes de Doper heeft de mensen van Israël voorbereid op de komst van Jezus. Heftige taal sprak hij. Hij schold hen uit voor ‘addergebroed’. Hij riep hun toe: ‘Wie heeft jullie wijsgemaakt dat je veilig bent voor het komende oordeel?’ Hij zei: ‘Iedere boom die geen goede vruchten draagt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen.’ De mensen lieten zich door deze heftige taal niet afschrikken. Ze luisterden naar Johannes. Ze wilden weten wat ze moesten doen. Zelfs tollenaars en soldaten kwamen het hem vragen. Johannes gaf advies. De mensen wilden weten of hij soms de Messias was. Dat ontkende Johannes. ‘Nee,’ zei hij, ‘ik ben de Messias niet! Ik doop jullie met water; maar de Messias is veel belangrijker dan ik. Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur’ (Luc. 3:16-17).

Johannes spreekt over de doop met de Heilige Geest en met vuur... Is dat één en hetzelfde? Dat wordt vaak gezegd. Dat vuur wordt een soort geestelijk vuur; de Geest wordt een vuur. Je bent enthousiast, vurig, vol van de Geest. Als Johannes spreekt over de doop met de Geest en met vuur, dan wordt dat vaak als één (mooi) pakket gezien.

Het is te begrijpen dat mensen er zo tegen aankijken. In Handelingen 2 lees je immers over een soort vlammen die zich als vurtongen verspreiden en zich op ieder van hen neerzetten. Het lijkt wel of de mensen een soort levende kaarsen zijn. Er wordt een *vlammetje* bij gehouden zodat de kaars gaat branden. Zo worden de *mensen* ‘aangestoken’ en dan zijn ze vol van de Geest. Ze beginnen op luide toon in vreemde talen te spreken. Geen wonder dat Geest en vuur aan elkaar worden gekoppeld en samen als iets moois worden gezien.

Dat is heel begrijpelijk en toch is het niet juist. Johannes zet in Lucas 3 *naast* het mooie steeds iets wat niet mooi is. Hij zegt *in vers 17*: Jezus zal het graan bijeenbrengen (dat is mooi) en het kaf met onblusbaar vuur verbranden (dat is niet mooi). Hij zegt *in vers 16*: Jezus zal je dopen met de Heilige Geest (dat is mooi) en met vuur (dat is niet mooi). Johannes kondigt een

dubbele doop aan: een fantastische doop (de doop met de Heilige Geest) en een gruwelijke doop (de doop met vuur). Laat je door God redden van die tweede doop! Ontvang die eerste doop!

Dit onderwijs van Johannes de Doper schemert door in de toespraak van Petrus op de dag van het Pinksterfeest.

Jezus (Hand. 1)

Zo'n tien dagen voor het Pinksterfeest is Jezus naar de hemel gegaan. Vlak voor hij vertrok, heeft hij met zijn apostelen gesproken over de doop van Johannes. In Handelingen 1:4-5 kun je daarover lezen. Jezus zei toen: 'Ga niet weg uit Jeruzalem, maar blijf daar wachten tot de belofte van de Vader, waarover jullie van mij hebben gehoord, in vervulling zal gaan. Johannes doopte met water, maar binnenkort worden jullie gedoopt met de heilige Geest.' De doop met vuur wordt door Jezus niet genoemd in Handelingen 1. Vlak voor zijn hemelvaart heeft Jezus het alleen over de doop met de Geest. Dat komt omdat Hij zich hier puur op zijn apostelen richt. Hij wil dat zijn apostelen de wereld in zullen gaan. Ze moeten getuigen van Jezus. Ze moeten straks beginnen in Jeruzalem en daarna moeten ze vanuit Jeruzalem verder werken. Overal moeten ze getuigen van Jezus. Dat kunnen ze alleen als ze gedoopt zijn met de Geest. Die doop geeft hun hemelse kracht. Als ze moedeloos dreigen te worden, geeft de Geest hun nieuwe moed. Als ze geen woorden meer weten, geeft de Geest hun nieuwe woorden. Als ze voor muren staan, breekt de Geest die muren af. Het is te danken aan de doop met de Geest.

Jezus herinnert Petrus en de anderen aan het onderwijs van Johannes de Doper. Het is dan ook niet verrassend dat Petrus het tien dagen later heeft over een dubbele doop: een doop met de Geest en een doop met vuur.

Petrus (Hand. 2)

Na Jezus' vertrek naar de hemel keren de apostelen terug naar Jeruzalem. Ze zoeken elkaar op. Ze wijden zich aan het gebed. Ze bidden om de doop met de Heilige Geest: Laat die doop komen, Heer. Vervul ons met uw kracht. Geef ons uw Geest. Maak ons geschikt om uw getuigen te zijn.

Ze lezen de Bijbel. Dat blijkt op de pinksterdag. Er gebeuren dan wonderlijke dingen. Petrus leg uit wat er aan de hand is. Hij treedt op als woordvoerder van de apostelen. Hij komt met een heel aantal bijbelteksten aan. Eén daarvan is Joël 3. Je mag ervan uitgaan dat ze dit samen hebben voorbereid.

In het Oude Testament vind je meerdere teksten *over de Heilige Geest* die wordt uitgegoten. Een voorbeeld. In Jesaja 44:3 lezen we: 'Ik zal water uitgieten op dorstige grond, waterstromen over het droge land. Ik zal mijn *geest* uitgieten over je nazaten en mijn zegen over je telgen.' Zie ook Ezechiël 36:25-27.

In het Oude Testament vind je ook meerdere teksten *over Gods oordeel* dat uitgestort wordt over de aarde. Opnieuw een voorbeeld. In Jesaja 33:13-14 lezen we: 'Jullie die ver weg wonen, hoor wat ik gedaan heb, en jullie dichtbij, erken mijn kracht. De zondaars in Sion sidderen, de goddelozen worden door angst bevangen: "Wie van ons kan wonen in verterend *vuur*? Wie kan wonen in *vuur* dat eeuwig brandt?"' Zie ook Sefanja 1:18.

Er zijn in het Oude Testament naast deze teksten nog meer teksten te vinden over de heilige Geest of over Gods oordeel, maar in heel het Oude Testament is maar één hoofdstuk te vinden waarin heel breed en heel expliciet gesproken wordt zowel over het uitgieten van de Heilige Geest als over het uitstorten van Gods oordeel. Joël 3 is door die combinatie een unieke tekst. Het is niet verrassend dat Petrus juist Joël 3 gebruikt.

Joël 3:1-2

In vers 1 en 2 kondigt Joël de doop met de Geest aan.

Aan het eind van Joël 2 wordt beloofd dat het zal gaan *regenen*. Joël 3 begint met de belofte dat het gaat *gieten*. Het wordt een plensbui van God.

De betekenis daarvan wordt duidelijk in Handelingen 2. Het begint bij die 120 mensen, die in vreemde talen spreken over God. Het gaat verder met Petrus, die uitlegt wat er aan de hand is. Het gaat verder met mensen die Petrus' woorden aanvaardden en zich laten dopen. Het gaat verder met al die mensen die zich houden aan wat de apostelen zeggen. Al die mensen hebben de doop met de Geest ontvangen. Ze geloven.

Wat in Handelingen 2 begon, is verdergegaan. De doop met de Geest zie je waar mensen hun kind laten dopen, waar mensen worstelen met zichzelf en met God, en zich gewonnen geven aan God, waar mensen 'ja' zeggen tegen de God van hun doop, waar mensen trouw naar de kerk komen, waar mensen iets *zeggen* of iets *doen* wat je blij maakt en enthousiast voor God. Dat is de doop met de Geest. Jezus bedient deze doop. We horen het met blijdschap en verwondering.

Joël 3:3-4

In vers 3 en 4 kondigt Joël de doop met vuur aan.

Joël heeft het over bloed en vuur en rook. Hij kondigt verschrikkelijke dingen aan. De zon wordt zwart; de maan wordt rood. De dag van de HEER komt eraan, de dag van het eindgericht. Voor deze dag hebben de profeten de eeuwen door gewaarschuwd. Johannes de Doper was de laatste geweest. Hij waarschuwde voor de doop met vuur. Daarom had hij zo heftig gesproken! Hij wilde niet dat ook maar iemand de doop met vuur zou moeten ontvangen.

Jezus bedient ook deze doop! We constateren het met huiver, en met eerbied en ontzag.

Joël 3:5

In vers 5 laat Joël zien hoe je kunt ontkomen aan de doop met vuur.

Op de berg Sion is redding. De HEER heeft beloofd dat je daar veilig bent. Daar staat in de tijd van Joël de tempel. Dat is de plek waar God ons bescherming biedt.

Vandaag moeten we bij Jezus zijn. Petrus benadrukt dat in Handelingen 2. De mensen die hem op de pinksterdag aanhoren, worden diep getroffen. Ze vragen aan de apostelen: 'Wat moeten we doen?' Petrus weet het. Hij zegt: Laat je dopen met water; want God belooft de doop met de Geest; God geeft die belofte aan jullie en ook aan je kinderen en ook aan allen die nu nog ver bij God vandaan zijn. Ze laten zich dopen, met hun kinderen. Ze laten zich redden.

Dat is het Pinksterfeest. Wat een feest!

Tabel: een vergelijking van Joël 3 en Handelingen 2:

Joël 3		Handelingen 2	
1a	Daarna zal zich dit voltrekken: Ik zal mijn geest uitgieten over al wat leeft.	17	Aan het einde der tijden, zegt God, zal ik over alle mensen mijn geest uitgieten.
1b	Jullie zonen en dochters zullen profeteren, oude mensen zullen dromen dromen, en jongeren zullen visioenen zien;		Dan zullen jullie zonen en dochters profeteren, jongeren zullen visioenen zien en oude mensen droomgezichten.
2	zelfs over slaven en slavinnen zal ik in die tijd mijn geest uitgieten.	18	Ja, over al mijn dienaren en dienaressen zal ik in die tijd mijn geest uitgieten, zodat ze zullen profeteren.

3a	Dan zal ik tekenen geven aan de hemel en op aarde:	19	Ik zal wonderen doen verschijnen aan de hemel boven en tekenen geven op de aarde beneden,
3b	bloed en vuur en zuilen van rook,		bloed en vuur en rook.
4a	de zon verandert in duisternis en de maan in bloed.	20	De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed
4b	Dan komt de dag van de HEER, groot en ontzagwekkend.		voordat de grote, stralende dag van de Heer komt.
5a	Dan zal ieder die de naam van de HEER aanroept ontkomen:	21	Dan zal ieder die de naam van de Heer aanroept worden gered.
5b	op de Sion, in Jeruzalem, is een toevlucht te vinden,	38a	Keer u af van uw huidige leven en laat u dopen onder aanroeping van Jezus Christus om vergeving te krijgen voor uw zonden.
	(zie vers 1 en 2)	38b	Dan zal de heilige Geest u geschonken worden,
5c	zoals de HEER heeft beloofd;	39a	want voor u geldt deze belofte, evenals voor uw kinderen
5d	ieder die hij roept zal worden gered.	39b	en voor allen die ver weg zijn en die de Heer, onze God, tot zich zal roepen.
	(zie vers 5)	40	Ook op nog andere wijze legde hij getuigenis af, waarbij hij een dringend beroep op zijn toehoorders deed met de woorden: 'Laat u redden uit dit verdorven mensengeslacht!'